

*Ks. Andrzej Garbarz*

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI  
INSTYTUTU TEOLOGICZNEGO W RZESZOWIE  
W ROKU AKADEMICKIM 1996/97**

Zanim rozpoczął się kolejny rok akademicki w Wyższym Seminarium Duchownym w Rzeszowie, w Diecezji Rzeszowskiej miały miejsce doniosłe wydarzenia. W dniach 13 i 14 września 1996 r. w gmachu Seminarium Duchownego obradowała 284. Konferencja Plenarna Episkopatu Polski, a w dzień później Nuncjusz Apostolski w Polsce, abp Józef K o w a l c z y k w obecności Księża Biskupów dokonał koronacji łaskami słynącej figury Matki Boskiej Saletyńskiej w Dębowcu.

Konferencja Plenarna Episkopatu Polski ogłosiła w Rzeszowie kilka ważnych dokumentów, m.in. *Stanowisko Konferencji Episkopatu Polski w sprawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i Oświadczenie Biskupów Polskich w sprawie ochrony życia ludzkiego*. Wieczorem 14 września, w przeddzień koronacji w Dębowcu, poszczególni Księża Biskupi odprawiali Msze św. i głosili Słowo Boże w parafiach diecezji. Homilię podczas Mszy św. koronacyjnej w Dębowcu wygłosił Prymas Polski J. Em. Józef Kardynał G l e m p. Po koronacji, Ks. Bp Ordynariusz Kazimierz G ó r n y i towarzysząca mu delegacja z diecezji odbyli pielgrzymkę dziękczynną za ten dar do La Salette i do Rzymu. 21 listopada w auli Seminarium Duchownego Ks. Biskup Ordynariusz i księża biorący udział w pielgrzymce spotkali się z alumnami i dzielili się refleksjami i przeżyciami.

Po tych radosnych przeżyciach całą wspólnotę seminaryjną dotknął bolesny cios. 24 września w wypadku samochodowym w Lutoryżu zginęli tragicznie: alumn V roku Grzegorz K o z a i jego siostra Małgorzata. Pow-

kacyjny dzień skupienia, który prowadził Rektor seminarium ks. dr Wiesław S z u r e k rozpoczął się więc nabożeństwem żałobnym. Dwa dni później całe Seminarium wzięło udział w pogrzebie śp. Zmarłych w Gwoźnicy Górnej, ich rodzinnej parafii.

W formacji duchowej alumnów ważną rolę odgrywają rekolekcje i dni skupienia. Rekolekcje jesienne w dniach 6-11 października przeprowadził wykładowca homiletyki w Wyższym Seminarium Duchownym we Włocławku ks. dr Tadeusz L e w a n d o w s k i. Jednocześnie odbywały się rekolekcje alumnów kursu VI, czyli kandydatów do diakonatu, które prowadził o. duchowny ks. Władysław J a g u s t y n. Rekolekcje wielkopostne poprowadził ks. prof. dr hab. Marek S t a r o w i e y s k i z Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Warszawie, a w dniach 1-7 maja w Ośrodku Rehabilitacyjno - Wypoczynkowym Caritas Diecezji Rzeszowskiej w Myczkowcach, rekolekcjom przed święceniami kapłańskimi przewodniczył o. duchowny ks. mgr W. J a g u s t y n.

Comiesięczne dni skupienia w roku akademickim 1996/97 przeprowadzili: w listopadzie - ks. Tadeusz H u k, o. duchowny Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Warszawie; w styczniu - ks. mgr Krzysztof G o ł ą b e k, wikariusz z parafii pw. św. Michała Archanioła w Rzeszowie, asystent kościelny Akcji Katolickiej Diecezji Rzeszowskiej; w lutym - ks. dr Karol D z i u b a c z k a, kanclerz Kurii Diecezjalnej w Tarnowie; w kwietniu - ks. dr Jerzy B u c z e k, kanclerz kurii diecezjalnej w Rzeszowie i wykładowca dogmatyki w naszym Seminarium; w czerwcu - ojcowie duchowni: ks. W. J a g u s t y n i ks. mgr lic. Stanisław M a z u r.

Ważnymi elementami pracy wewnętrznej były też inne wydarzenia. W dniach od 29 listopada do 7 grudnia podczas Nowenny przed Uroczystością Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Maryi Panny i obłóczynami Słowo Boże głosili - ks. Tadeusz W o ł o s z, proboszcz z Chmielnika, ks. mgr Stanisław P ł a z a, proboszcz z Rzeszowa - Zalesia i ks. Jan P y z i a k, proboszcz z Matysówki. Rozważania podczas tej Nowenny związane były z przygotowaniem koronacji obrazu Matki Bożej Łaskawej w Chmielniku. W ramach tego przygotowania, wcześniej 17 października 1996 r., Seminarium pielgrzymowało do sanktuarium chmielnickiego. Klerycy IV roku pod kierunkiem ks. prefekta mgr. lic. Andrzeja C y p r y s i a przygotowali rozważania maryjne, które wygłaszali w kaplicy seminaryjnej oraz na falach Katolickiego Radia „Via” w Rzeszowie. Materiały liturgiczno-duszpasterskie związane z koronacją opracował o. duchowny ks. mgr lic. Stanisław M a z u r. Również inni księża profesorowie, w miarę potrzeb, brali udział

w komisji przygotowującej uroczystość koronacji w Chmielniku. 4 maja całe Seminarium wzięło udział w uroczystościach koronacyjnych cudownego wizerunku Matki Bożej Łaskawej w Chmielniku.

Alumni czynnie uczestniczyli w wielu innych uroczystościach na terenie Rzeszowa i diecezji. Oto niektóre z nich: 28 października 1996 r. alumni kursu V wzięli udział w jubileuszu dwudziestolecia parafii pw. św. Judy Tadeusza w Rzeszowie. Mszy św. przewodniczył ks. abp Ignacy T o k a r - c z u k z Przemyśla. Podczas tej uroczystości przedstawiono nową książkę Arcybiskupa *Kazania pod specjalnym nadzorem*. Promocji dokonała dr Lucyna Ż b i k o w s k a, wykładowca w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie i języka polskiego w naszym Seminarium.

Tradycyjnie 3 listopada Seminarium wzięło udział we Mszy św. za zmarłych w kościele pw. Świętej Trójcy w Rzeszowie i procesji żałobnej po najstarszym cmentarzu rzeszowskim. Modlitwie przewodniczył ks. bp Edward B i a ł o g ł o w s k i.

W dniu następnym delegacja Seminarium uczestniczyła we Mszy św. z okazji imienin Ojca Świętego Jana Pawła II w kościele oo. bernardynów w Rzeszowie. Mszę św. celebrował ks. bp Kazimierz G ó r n y. Również 31 stycznia 1997 roku, u oo. bernardynów, w sanktuarium Matki Bożej Rzeszowskiej, delegacja alumnów wzięła udział w obchodach *Dnia Życia Konsekrowanego*, ustanowionego przez Jana Pawła II. Uroczystości przewodniczył Ks. Biskup Ordynariusz. On też odprawił Msze św. podczas nawiedzenia relikwii bł. Jana z Dukli we wspomnianym sanktuarium oo. bernardynów i w parafii farniej w Rzeszowie w dniach 2 i 3 maja. W obydwu uroczystościach uczestniczyło rzeszowskie Seminarium Duchowne.

Nawiedzenie relikwii bł. Jana z Dukli było jednym z istotnych punktów przygotowania się do największego wydarzenia minionego roku akademickiego, jakim była V Pielgrzymka Ojca Świętego Jana Pawła II do Polski i kanonizacja Jana z Dukli w Krośnie. W ramach tego przygotowania, 22 maja w kaplicy seminaryjnej odprawiona została dwudziestogodzinna adoracja Najświętszego Sakramentu. Wspólnota seminaryjna włączyła się w ten sposób w ogólnopolską modlitwę przed 46. Międzynarodowym Kongresem Eucharystycznym we Wrocławiu i pielgrzymką Ojca Świętego do Ojczyzny. 10 czerwca na lotnisku Aeroklubu Podkarpackiego w Krośnie przeżyliśmy wspaniałe, wzruszające spotkanie z Piotrem naszych czasów.

Dzięki wizycie Papieża w Polsce mieliśmy okazję w minionym roku spotykać wielu Pasterzy nie tylko Kościoła w Polsce, lecz także z odległych stron świata. Seminarium rzeszowskie miało bowiem zaszczyt gościć,

wspomniany już na początku tej relacji, cały Episkopat Polski. 29 października ub. r. odwiedził nasze Seminarium ordynariusz zytomierski z Ukrainy ks. bp Jan P u r w i ń s k i wraz z księżmi z Żytomierza i Berdyczowa. W drodze na Kongres Eucharystyczny we Wrocławiu odwiedzili nas również biskupi ordynariusze: Jan O l s z a ń s k i z Kamieńca i Jan L a n g a z Karagandy w Kazachstanie. Gościem Seminarium był także bp Józef K o u k l, ordynariusz diecezji Litomierzyce w Czechach. W diecezji tej pracuje kilku kapłanów naszej diecezji.

Uroczystościom Bożego Ciała w Rzeszowie przewodniczył wraz z Ordynariuszem naszej diecezji, ordynariusz Buffalo z USA, bp Henry M a n s e l l. Natomiast w uroczystość Serca Pana Jezusa Mszy św. odpustowej w katedrze przewodniczył ks. bp Jan O z g a, ordynariusz diecezji Doume - Abong - Mbang w Kamerunie. Ks. bp Jan O z g a jest kapłanem pochodzącym z archidiecezji przemyskiej, a przed wyjazdem na misje w Kamerunie pracował jako wikariusz między innymi w parafii katedralnej w Rzeszowie. Homilię podczas Mszy św. w katedrze Rzeszowskiej wygłosił ordynariusz z Ełku ks. bp Wojciech Z i e m b a, przewodniczący Komisji Episkopatu Polski ds. Misji. Obecny był również ks. bp Edward B i a ł o - g ł o w s k i.

Wątek misyjny przewijał się w życiu wspólnoty seminaryjnej niemal przez cały rok. Wyrazem tego była m. in. wizyta bp. Bonifacego Tshosa S e t l a l e k g o s i, ordynariusza diecezji Gaborone w Botswanie w Afryce. Seminarium odwiedzali księża naszej diecezji pracujący w Czechach i na Ukrainie. Był w tym roku również misjonarz z diecezji rzeszowskiej ks. Tadeusz P o l a k, pracujący w Gwatemali. Owocnie pracowało Koło Misyjne, które zorganizowało szereg spotkań z przedstawicielami grup misyjnych z Rzeszowa i Hermanowej oraz z ks. mgr. Stanisławem T a r n a w s k i m, dyrektorem Papieskich Dzieł Misyjnych Diecezji Rzeszowskiej. Koło Misyjne w Seminarium, którego opiekunem jest ks. prefekt Andrzej C y p r y ś, może się poszczycić wydanym *Biuletynem Misyjnym* opracowanym przez kleryków. Zaslugą członków Koła było przygotowanie i wygłaszanie, raz w miesiącu, komentarzy do papieskich intencji misyjnych na falach katolickiego Radia „Via”. Ponadto, w dniach 19-20 kwietnia br. grupa kleryków rzeszowskiego Seminarium wzięła udział w I Ogólnopolskim Spotkaniu Młodzieży w Niepokalanowie.

Znaczącymi wydarzeniami roku były jubileusze, przede wszystkim 5-lecie utworzenia diecezji. 23 kwietnia natomiast świętowali swój jubileusz 25-lecia kapłaństwa: ks. bp Edward B i a ł o g ł o w s k i, rektor WSD ks. dr

Wiesław S z u r e k, ks. Czesław S z e w c z y k, budowniczy kaplicy seminaryjnej, a obecnie proboszcz w Brzostku i ks. Franciszek B o g u ń, kustosz sanktuarium Matki Bożej w Tarnowcu. Ksiądz Rektor W. S z u r e k reprezentował Seminarium Rzeszowskie w obchodach 600-lecia Wydziału Teologicznego w Krakowie.

Grono Moderatorów seminarium w minionym roku tworzyli:

Rektor: ks. dr Wiesław S z u r e k. Ksiądz Rektor prowadził wykłady i seminarium naukowe z zakresu nauk filozoficznych w WSD w Rzeszowie i w Tarnowie;

Wicerektor: ks. dr Andrzej G a r b a r z. Prowadził wykłady i seminarium naukowe z teologii moralnej w WSD, w Kolegium Katechetycznym w Rzeszowie oraz zajęcia z etyki w Wyższej Szkole Pedagogicznej i w Studium Przedsiębiorczości w Rzeszowie;

Dyrektor Administracyjny: ks. mgr lic. Jan W o l a k. Ks. Dyrektor prowadził ćwiczenia katechetyczne;

Prefekci: ks. mgr lic. Andrzej C y p r y ś. Ks. Prefekt prowadził ćwiczenia i seminarium naukowe z homiletyki oraz opiekował się pracownią komputerową;

ks. dr Waclaw S o p e l. Prowadził wykłady i seminarium naukowe w WSD, w Kolegium Katechetycznym i zajęcia z etyki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie;

Ojcowie Duchowni: ks. mgr Władysław J a g u s t y n. Prowadził wykłady z teologii życia wewnętrznego;

ks. mgr lic. Stanisław M a z u r. Prowadził wykłady i ćwiczenia z liturgiki, z teologii życia wewnętrznego oraz zajęcia ze śpiewu;

Oprócz Moderatorów Kolegium Profesorów i Wykładowców tworzyli:

- ks. dr Michał B e d n a r z z Tarnowa - wykłady z historii zbawienia i egzegezy Nowego Testamentu. Ks. Profesor prowadził również seminarium naukowe;

- ks. dr hab. Kazimierz B e ł c h z Przemyśla - wykłady katolickiej nauki społecznej i seminarium naukowe z teologii pastoralnej;

- ks. bp dr Edward B i a ł o g ł o w s k i - wykłady z propedeutyki teologii i teologii dogmatycznej;

- ks. dr Zbigniew B i e l a m o w i c z - wykłady sztuki sakralnej i seminarium naukowe w WSD oraz zajęcia z historii sztuki i etyki w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Rzeszowie;

- ks. dr Jerzy B u c z e k - wykłady z teologii dogmatycznej i seminarium naukowe;
- ks. dr Jan E d l i n g - wykłady z teologii fundamentalnej, lektorat języka łacińskiego i greckiego;
- ks. mgr lic. Ireneusz F o l c i k - wykłady z homiletyki;
- ks. dr Piotr G a j d a z Tarnowa - wykłady z prawa kanonicznego i seminarium naukowe;
- ks. dr Stanisław Józef K o z a z KUL - wykłady z teologii ekumenicznej;
- ks. dr Stanisław M a r c z a k - wykłady teologii moralnej i zajęcia z etyki w WSP w Rzeszowie;
- ks. mgr Jacenty M a t u s z e w s k i z Krosna - wykłady z historii filozofii;
- ks. mgr lic. Piotr M i e r z w a - wykłady z introdukcji do Pisma św.  
Ks. Profesor jest dyrektorem Poligrafii Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie.
- ks. mgr lic. Zygmunt M u l a r s k i, proboszcz w Bieczu - wykłady z katechetyki i seminarium naukowe;
- ks. dr Stanisław N a b y w a n i e c, adiunkt KUL - wykłady z historii Kościoła i seminarium naukowe. Ks. Profesor pełni funkcję dyrektora biblioteki seminaryjnej i kieruje redakcją rocznika *Resovia Sacra*;
- s. dr Elżbieta O k u l i c z OSU z Tarnowa - wykłady z logiki i metodologii nauk;
- o. mgr lic. Cherubin P a j ą k OFM - zajęcia ze śpiewu kościelnego;
- ks. mgr lic. Adam P o d o l s k i - wykłady z katechetyki;
- ks. prof. dr hab. Stanisław P o t o c k i z Przemyśla - wykłady z egzegezy Starego i Nowego Testamentu i seminarium naukowe;
- ks. dr Józef S r o k a z Przemyśla - wykłady z liturgiki, lektorat języka włoskiego i seminarium naukowe;
- ks. mgr lic. Jan S z c z u p a k - wykłady z teologii pastoralnej;
- ks. dr Władysław S z e w c z y k z Tarnowa - wykłady z psychologii i antropologii filozoficznej, medycyny pastoralnej, prowadzący seminarium naukowe;
- ks. dr Andrzej W i ę c k o w s k i - wykłady z etyki;
- ks. dr Zbigniew W o l a k - wykłady z kosmologii;
- ks. mgr Tadeusz W y s k i e l - wykłady z prawa wyznaniowego;
- dr Lucyna Ż b i k o w s k a - zajęcia z języka polskiego
- ks. dr Antoni Ż u r e k z Tarnowa - wykłady z patrologii.

Lektoraty z języków nowożytnych prowadzili:

- dr Zofia B i l u t - H o m p l e w i c z - język niemiecki;
- dr Jerzy C z y ż e w s k i - język niemiecki;
- mgr Stanisław S z a w a n - język francuski.

Inne zajęcia prowadzili ponadto:

- prof. dr hab. Jerzy B a j o r e k z Politechniki Rzeszowskiej - z informatyki;
- mgr Jacek L ę c z n a r - z fonetyki.

Wymienić trzeba także inne osoby pomagające w realizowaniu zadań Seminarium. Należą do nich przede wszystkim Siostry Franciszkanki Rodziny Maryi: s. Zofia Z i m n a - przełożona domu, s. Konsolata L a s a k i s. Halina F l i s. Nad stanem zdrowia domowników WSD czuwali systematycznie: lek. med. Andrzej C i e b i e r a oraz stomatolog Inga O s t r o w s k a. Gospodarczą stronę instytucji obsługiwali panowie i panie zatrudnieni w bibliotece, kuchni, na furcie i w charakterze konserwatorów.

Zdobywaniu i pogłębianiu wiedzy przez alumnów, a także przez studentów Kolegium Katechetycznego służyły głównie systematyczne wykłady i ćwiczenia. Uzupełnieniem tych zajęć były organizowane przez Seminarium wykłady na terenie Rzeszowa w ramach cyklu *Seminarium Miastu*.

W minionym roku przyjęto nieco inną formułę tych spotkań, nazywając je *Rzeszowską Katechezą Świętokrzyską*. Nazwa powstała od kościoła Św. Krzyża w Rzeszowie, gdzie spotkania te miały miejsce. Różnica w stosunku do lat ubiegłych polegała również na tym, że wykłady - katechezy wygłaszał jeden prelegent, mianowicie ks. prof. dr hab. Józef H o m e r s k i. Ks. Profesor podjął następujące tematy biblijne: 14 listopada ub. r.: *Pokuta w świetle Biblii - droga do pełni człowieczeństwa*; 19 stycznia b. r.: *Jezus Chrystus - widziany oczyma proroka Izajasza*; 13 lutego: *Tajemnica Jezusa - Mesjasza w Ewangelii Marka*.

W tym cyklu odnotować należy także wykłady s. prof. dr hab. Zofii Józefy Z d y b i c k i e j, dziekana Wydziału Filozoficznego KUL nt: *Zapomnienie Boga zagubieniem człowieka* i o. prof. dr. hab. Augustyna J a n - k o w s k i e g o OSB z Tyńca, który mówił nt.: *Nowe spojrzenie na dynamikę Eucharystii*. Należy także zauważyć homilię wygłoszoną podczas Mszy św. inauguracyjnej rok akademicki 1996/97 w katedrze rzeszowskiej wygłoszoną w dniu 14 października ub. r. przez ks. prof. dr. hab. Józefa M a k s e - l o n a, prorektora Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie, do której afiliowane jest rzeszowskie WSD.

Odnotować należy także spotkania naukowe, w które czynnie angażowali się profesorowie i alumni naszego Instytutu. Ks. rektor dr W. S z u - r e k brał systematycznie udział w pracach fundacji na rzecz powstania uniwersytetu w Rzeszowie.

W ramach przygotowań do połączenia seminaryjnej lokalnej sieci komputerowej z Rzeszowską Miejską Siecią Komputerową (RMSK) i Internetem ks. Piotr M i e r z w a i alumn Mirosław P o n d o ukończyli specjalny kurs administratorów sieci zorganizowany przez Politechnikę Rzeszowską i RMSK. Obaj uzyskali odpowiednie certyfikaty. Wcześniej kurs komputerowy w zakresie użytkownika RMSK pracującej w środowisku systemu operacyjnego Unix - Solaris 2. 4, w Centrum Zarządzania RMSK w Politechnice Rzeszowskiej ukończył ks. Andrzej C y p r y ś. Komputeryzacja Seminarium jest głównie jego zasługą.

W minionym roku akademickim został dokonany upgrade sieci z *Novell NetWare 3.12* do *Novell InternetWare* bazującego na *Novell NetWare 4.11*. Modernizacja ta umożliwiła połączenie seminaryjnej sieci lokalnej z RMSK i przez nią dostęp do światowych zasobów sieciowych (Internet). Serwer seminaryjny nazywa się *prorok* i posiada adres: „prorok.wsd.rzeszow.pl”. Seminarium posiada 33 adresy sprzętowe TCP/IP umożliwiające bezpośrednie połączenie komputera z Internetem.

Przy współpracy seminaryjnej Agencji ds. Kontaktów z Mediami i Rejestracji Wydarzeń, administracji RMSK oraz studentów Politechniki Rzeszowskiej został zaprojektowany i uruchomiony serwis WWW naszego Seminarium. Link znajduje się na rzeszowskiej stronie miejskiej <http://www.rzeszow.pl>. W przygotowaniu jest także własny adres <http://www.wsd.rzeszow.pl> i konto do samodzielnej aktualizacji serwisu. Do kontaktu z administracją RMSK jest do dyspozycji konto pocztowe: [wsd@ewa.prz.rzeszow.pl](mailto:wsd@ewa.prz.rzeszow.pl).

W II semestrze w pracowni komputerowej odbywały się zajęcia z *Zastosowań informatyki w duszpasterstwie*, które prowadził prorektor Politechniki Rzeszowskiej prof. dr hab. Jerzy B a j o r e k. Zajęcia te prowadzone były specjalnego podręcznika *Zastosowania informatyki w duszpasterstwie* opracowanego przez prof. B a j o r k a, a wydanego staraniem ks. prefekta C y p r y s i a. Podręcznik został rozprowadzony także poza Seminarium. Pracownia komputerowa posiada już własną biblioteczkę, w której gromadzone są podręczniki i czasopisma na tematy komputerowe.

Staraniem ks. C y p r y s i a, 12 czerwca 1997 r. w auli seminaryjnej odbyła się prezentacja multimedialnych programów i systemów edukacyj-

nych wspomagających nauczanie katechezy, historii, języków obcych i innych przedmiotów, przygotowana wspólnie z firmami: PROTEKO z Krakowa i AMICO-TAB z Rzeszowa. Zaprezentowane zostały m.in.: projektor LCD do wielkoekranowej projekcji obrazu (TV/magnetowid/kamera/PC), wizualizer do prezentacji zdjęć, slajdów, negatywów fotograficznych, obiektów trójwymiarowych, rzutnik pisma, nagłośnienie bezprzewodowe, komputer PC z pełnym wyposażeniem multimedialnym.

Działalność Instytutu Teologicznego zaznaczyła się także na wielu innych polach. Ks. mgr lic. Stanisław Mazur jest członkiem Komisji Liturgicznej II Synodu Plenarnego. Wraz z ks. dr. Józefem Sroką, profesorem naszego Seminarium i ks. dr. hab. Władysławem Głową z WSD w Przemyślu przygotowali oni projekt dokumentu końcowego Synodu na temat liturgii. Komisja ta odbyła kilka sesji z udziałem wszystkich Księżów Biskupów metropolii przemyskiej. W wyniku jej prac tekst dokumentu został przekazany do zatwierdzenia stosownym organom II Synodu Plenarnego. Zagadnienia liturgiczne były również przedmiotem refleksji na jednej z kongregacji rejonowych dla kapłanów diecezji rzeszowskiej. W ramach tych kongregacji wykład pt. *Wyposażenie kościoła w aspekcie sprawowania Eucharystii* wygłosił o. duchowny ks. Stanisław Mazur.

1 lutego br. w gmachu seminarium odbyło się spotkanie przedstawicieli samorządów terytorialnych z obszaru diecezji rzeszowskiej. Uczestniczył w nim ks. bp ordynariusz Kazimierz Górny. Podczas sesji prelekcję o aktualnej treści Katechizmu Kościoła Katolickiego w życiu publicznym wygłosił ks. dr Bolesław Klauz z Tarnowa.

18 kwietnia br. w gmachu Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Rzeszowie przy ul. ks. Jałowego odbyła się sesja naukowa nt. *Myśl pedagogiczna Sługi Bożego ks. Bronisława Markiewicza*. W konferencji wzięli udział przedstawiciele ośrodków naukowych i środowisk z Warszawy, Rzeszowa, Przemyśla, Miejsca Piastowego, Krosna, Brzozowa, Białowej i in. Sesję zorganizowali wspólnie: Instytut Pedagogiki WSP i WSD w Rzeszowie. Materiały z tej sesji przygotowuje do publikacji Poligrafia WSD w Rzeszowie.

Kolejne sympozjum katechetyczne nt. *Katecheta, wychowawca i nauczyciel* odbyło się w parafii pw. Podwyższenia Krzyża Świętego w dniu 26 kwietnia. Zorganizowane zostało przez ks. mgr. lic. A. Podolskiego, referenta Wydziału Katechetycznego Kurii Diecezjalnej w Rzeszowie i profesora naszego Instytutu Teologicznego. W sympozjum wzięli udział alumni, katecheci i słuchacze Kolegium Katechetycznego.

W dniach 21-22 czerwca br. w Ośrodku Rehabilitacyjno - Wypoczynkowym Caritas w Myczkowcach odbyła się sesja plenerowa lekarzy z naszej diecezji. Organizatorami sesji był Oddział Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich w Rzeszowie. Podczas sesji wykład *Etyczne aspekty eutanazji* wygłosił dziekan Wydziału Historyczno - Społecznego ATK w Warszawie ks. prof. dr hab. Henryk S k o r o w s k i SDB. Drugi wykład pt. *Pomiędzy prawem a obowiązkiem* przedstawiła dr Wanda P ó ł t a w s k a z Krakowa. Oprócz lekarzy z regionu, w sesji wzięli udział: ks. mgr Władysław K r e t, diecezjalny duszpasterz Służby Zdrowia i ks. dr Andrzej G a r b a r z, diecezjalny asystent kościelny Katolickiego Stowarzyszenia Lekarzy Polskich.

Ks. G a r b a r z prowadził również wykłady z etyki dla pielęgniarek i położnych na kursie poświęconym naturalnym metodom planowania rodziny, zorganizowanym przez Izbę Pielęgniarek i Położnych. Dla pielęgniarek pracujących w Stacjach Opieki Socjalnej Caritas prelekcje nt. *Od Eucharystii do życia* i *Misja chrześcijańskiej pielęgniarki* wygłosił o. duchowny ks. mgr Władysław J a g u s t y n.

Księża Profesorowie pomagali również w formacji duchowej szeregu innych specjalistycznych duszpasterstw. Na spotkaniach formacyjnych Akcji Katolickiej odbywających się w Rzeszowie i w Dębowcu, wykłady prowadził m. in. prefekt WSD ks. dr Wacław S o p e l. Omówił takie zagadnienia jak: *Wezwanie do pokuty i pojednania w świetle Adhortacji Jana Pawła II „Reconciliatio et poenitentia”* i *„Jezus Chrystus wczoraj i dziś” w życiu i posłannictwie rodziny chrześcijańskiej*.

W formacji liderów Akcji Katolickiej pomagał także o. duchowny Stanisław M a z u r. W dniu skupienia odbytym w dniach 9-11 maja w Myczkowcach, przedstawił następujące zagadnienia: *Potrzeba ciągłej pracy nad sobą; Bł. Jadwiga - piękno miłości; Piękno relikwii bł. Jana z Dukli*. Dodać trzeba, że w dniu skupienia liderów Akcji Katolickiej wzięli udział m.in.: ks. abp Ignacy T o k a r c z u k, który omówił dwa tematy: *Współczesnych zagrożenia dla Polski - próba diagnozy* i *Konieczne nasze działania*; ks. mgr Stanisław P o t e r a, asystent diecezjalny Akcji Katolickiej w Rzeszowie w swoim wystąpieniu mówił nt. *Duchowość Akcji Katolickiej*; ks. mgr Ireneusz F o l c i k swoją konferencję zatytułował *Prawda was wyzwoli*; prof. dr hab. S. B o r k a c k i, przedstawił wykład pt. *Polska w potrzebie*, a Prezes Zarządu Diecezjalnego Akcji Katolickiej prof. dr hab. Waldemar F u r m a n e k mówił nt. *Akcja Katolicka w minionym roku*.

W Ośrodku Caritas w Myczkowcach odbywały się także dni skupienia dla członków Parafialnych Zespołów Charytatywnych Caritas działających w diecezji rzeszowskiej. Konferencje podczas tych dni głosili: ks. mgr Stanisław S ł o w i k, dyrektor „Caritas” Diecezji Rzeszowskiej, ks. mgr lic. A. C y p r y ś, ks. dr A. G a r b a r z, ks. mgr W. J a g u s t y n, ks. mgr lic. P. M i e r z w a.

Przez cały rok odbywały się dni skupienia w domach rekolekcyjnych w Przybyszówce i w Niechobrze dla kapłanów, katechetów świeckich i słuchaczy Kolegium Katechetycznego. Prowadzili je m.in. ks. rektor WSD W. S z u r e k, ks. wicerektor A. G a r b a r z, ojcowie duchowni: ks. W. J a g u s t y n i ks. S. M a z u r, prefekci: ks. A. C y p r y ś i ks. W. S o p e l. Ponadto, w ramach permanentnej formacji katechetów świeckich ks. dr W. S o p e l przeprowadził cykl wykładów nt.: *Wybrane zagadnienia z bioetyki*, a ks. dr J. B u c z e k i ks. S. M a z u r prowadzili zajęcia formacyjne dla animatorów Ruchu Apostolstwa Modlitwy.

Ważnym punktem działalności profesorów Instytutu Teologicznego były audycje radiowe. Cykliczne, cotygodniowe audycje w Katolickim Radio „Via” prowadzili: ks. bp E. B i a ł o g ł o w s k i, ks. J. B u c z e k, ks. A. C y p r y ś, ks. A. G a r b a r z, ks. S. M a z u r, ks. J. S z c z u p a k, ks. W. J a g u s t y n oraz alumni. W Radio Rzeszów natomiast występowali: ks. Wiesław S z u r e k, który przez radio wygłosił rekolekcje wielkopostne; o. Cherubin P a j ą k i ks. Andrzej G a r b a r z, który kilkakrotnie zabierał głos na tematy etyczne m.in. o klonowaniu i o autorytecie w audycji redagowanej przez p. Barbarę P i e l i c h o w s k ą pt. *Świat wokół nas*

Ważnym punktem formacji do kapłaństwa są praktyki pastoralne. Alumni rzeszowskiego Seminarium odbywają je w miesiącach wakacyjnych angażując się w różne grupy duszpasterskie. Diakoni naszego Seminarium w I se-mstrze uczestniczyli w *Kursie pastoralnym* zapoznając się praktycznie z duszpasterstwem na terenie miasta Rzeszowa, m. in w szpitalach, w domach opieki społecznej i w parafiach. W okresie Wielkiego Postu, diakoni zostali skierowani do parafii diecezji odbywając tam praktykę duszpasterską.

W ciągu całego roku odbywały się w Seminarium spotkania grupy kleryckiej z Ruchu Światło - życie. Patronował jej ks. prefekt W. S o p e l. Spotkania prowadził ks. mgr Mariusz C y m b a ł a, moderator odpowiedzialny w diecezji za formację animatorów Ruchu. Rezultatem tych spotkań są wydrukowane przez Poligrafię WSD materiały pomocnicze pt. *Szkola liturgiczna w Oazie Żywego Kościoła II stopnia*, (Rzeszów 1997).

Wspomniana już kilkakrotnie Poligrafia WSD w Rzeszowie, którą kieruje ks. mgr Piotr M i e r z w a może poszczycić się wydanymi w tym roku wieloma cennymi pozycjami. Jedną z nich jest książka pamiątkowa pt. *U źródeł mądrości*, dedykowana ks. prof. dr. hab. Stanisławowi P o t o c - k i e m u w 35-lecie pracy naukowej i dydaktycznej. Jest to praca zbiorowa, w której, jak napisano w dedykacji swoje artykuły zamieścili koledzy, współpracownicy i uczniowie Ks. Profesora Z okazji 20-lecia Pieszej Pielgrzymki Rzeszowskiej wydano książkę pt. *My z Rzeszowskiej Ziemi*". Poligrafia WSD w minionym roku wydrukowała cały szereg materiałów diecezjalnych, druków dla Caritasu, obrazków oraz kilka książek o tematyce regionalnej. Wśród publikacji stałych tej oficyny należy wymienić: rocznik teologiczny „Resovia Sacra”, „Zwiastowanie” - oficjalny miesięcznik Diecezji Rzeszowskiej, „Znak łaski” - pismo Wyższego Seminarium Duchownego, kilka gazetek parafialnych, foldery, programy rozmaitych imprez i inne.

Seminaryjny kwartalnik „Znak łaski” ukazał się w minionym roku cztery razy. Swoją systematyczność zawdzięcza alumnom, którzy są głównymi autorami pisma oraz Stowarzyszeniu Przyjaciół Wyższego Seminarium Duchownego, które finansuje ten periodyk. Kontakty z członkami Stowarzyszenia nie ograniczają się jednak jedynie do sponsoprownia seminaryjnej prasy. Kilka razy w roku, w gmachu WSD w Rzeszowie odbywały się spotkania członków. Spotkania te miały charakter dni skupienia. Uczestniczyli w nich: ks. bp ordynariusz Kazimierz G ó r n y, ks. rektor i przełożeni WSD, prezes Stowarzyszenia Przyjaciół ks. mgr Tadeusz W y s k i e l, księża z diecezji, delegacje Kół Stowarzyszenia w diecezji i alumni. Dzięki składkom zebranych w br. w ramach Stowarzyszenia możliwe było przeprowadzenie szeregu inwestycji. Warto wspomnieć, że w każdą niedzielę odprawiana jest Msza św. w intencji wszystkich członków Stowarzyszenia Przyjaciół Wyższego Seminarium Duchownego w Rzeszowie. W Seminarium odbywały się także dni skupienia dla rodziców alumnów poszczególnych kursów.

Znaczącym osiągnięciem Instytutu Teologicznego w minionym roku było uzyskanie stopni naukowych. Prace magisterskie w ramach umowy z Wydziałem Teologicznym PAT w Krakowie uzyskali wyświęceni w tym roku neoprezbiterzy:

- ks. mgr Piotr C i u b a. Praca magisterska: *Modlitwa rodzinna w świetle „Listu do Rodzin” Ojca Świętego Jana Pawła II* napisana na seminarium naukowym z teologii moralnej pod kierunkiem ks. dr. Andrzeja Garbarza;

- ks. mgr Michał C z e l u ś n i a k. Praca magisterska: *Znaczenie kuszenia Jezusa Chrystusa w Ewangeliach synoptycznych* napisana na seminarium naukowym z Nowego Testamentu pod kierunkiem ks. dr. Michała Bednara;
- ks. mgr Grzegorz K a m i ń s k i. Praca magisterska *Z dziejów parafii w Cieklinie. Studium z historii i sztuki* napisana na seminarium z historii sztuki pod kierunkiem ks. dr. Zbigniewa Bielamowicza;
- ks. mgr Paweł K n u r e k. Praca magisterska: *Proces formacji Mędrca w ujęciu Syracha (Syr 51, 13-30)* napisana na seminarium naukowym ze Starego Testamentu pod kierunkiem ks. prof. dr. hab. Stanisława Potockiego;
- ks. mgr Krzysztof N o g a j. Praca magisterska: *Posoborowe spojrzenie na modlitwę różańcową w świetle adhortacji Pawła VI „Marialis cultus”* napisana na seminarium naukowym z liturgiki pod kierunkiem ks. dr. Józefa Sroki;
- ks. mgr Ryszard P i r g a. Praca magisterska: *Odnowione obrzędy profesji zakonnej Sióstr Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny w Jaśle* napisana na seminarium naukowym z liturgiki pod kierunkiem ks. dr. Józefa Sroki;
- ks. mgr Krzysztof R u s z n i c a. Praca magisterska: *Posoborowe duszpasterstwo liturgiczne ks. Alfreda Solarzkiego (1918-1994)* napisana na seminarium naukowym z liturgiki pod kierunkiem ks. dr. Józefa Sroki;
- ks. mgr Piotr S a ł e k. Praca magisterska: *Miejsce Boga w poczuciu sensu życia we filozofii Viktora Frankla* napisana na seminarium naukowym z filozofii pod kierunkiem ks. dr. Wiesława Szurka;
- ks. mgr Piotr T r e l a. Praca magisterska: *Życie liturgiczne Sióstr Zgromadzenia Najświętszego Imienia Jezus w świetle ustaw zakonnych* napisana na seminarium naukowym z liturgiki pod kierunkiem ks. dr. Józefa Sroki.

Dwóch księży neoprezbiterów złożyło prace dyplomowe:

- ks. Bogusław K e l l n e r. Praca dyplomowa: *Duszpasterski Synod Archidiecezji Krakowskiej 1972-1978* napisana na seminarium naukowym z prawa kanonicznego pod kierunkiem ks. dr. Piotra Gajdy;
- ks. Piotr R o m a n. Praca dyplomowa: *Współczesny ideał katechety w opinii nauczycieli* napisana na seminarium naukowym pod kierunkiem ks. dr. hab. Kazimierza Bełcha.

Oprócz księży neoprezbiterów, magisterium w ramach umowy naszego Seminarium z Wydziałem Teologicznym PAT uzyskali:

- ks. Andrzej G i l. Praca magisterska: *Działalność trzeźwościowa duchowieństwa w diecezji przemyskiej w latach 1884-1914* napisana na seminarium naukowym z historii Kościoła pod kierunkiem ks. dr. Stanisława Nabywańca;
- ks. mgr Władysław J a g u s t y n. Praca magisterska: *Stacje Pieszej Pielgrzymki Rzeszowskiej na Jasną Górę (Pastoralna i patriotyczna wymowa trasy pielgrzymki)* napisana na seminarium naukowym z teologii moralnej pod kierunkiem ks. dr. Andrzeja Garbarza;
- ks. mgr Stanisław S ł o w i k, Praca magisterska: *Historia, struktura i formacja liturgiczno-duchowa Pieszej Pielgrzymki Rzeszowskiej, a Jasną Górę* napisana na seminarium naukowym z teologii moralnej pod kierunkiem ks. dr. Andrzeja Garbarza;
- mgr Witold C e s a r z. Praca magisterska: *Postawa chrześcijanina wobec ludzkiego cierpienia w świetle wybranych wypowiedzi Jana Pawła II* napisana na seminarium naukowym z teologii moralnej pod kierunkiem ks. dr. Andrzeja Garbarza;
- mgr Sławomir D a r ł a k. Praca magisterska: *Aktualizacja kerygmatu czytań biblijnych święta Świętej Rodziny roku „C” w polskim kaznodziejstwie w latach 1972-1995* napisana na seminarium naukowym z homiletyki pod kierunkiem ks. dr. Andrzeja Garbarza.

Licencjat z katechetyki na PAT w Krakowie uzyskał Dyrektor Administracyjny WSD ks. mgr Jan W o l a k; a w ATK w Warszawie z prawa kanonicznego ks. Stanisław M u l a r z. Również w ATK w Warszawie tytuł magistra nauk społecznych i politologicznych zdobył ks. Jan C e b u l a k, proboszcz w Kątach. Oprócz nich licencjaty z teologii uzyskało w minionym roku kilku księży diecezji rzeszowskiej studiujących w Rzymie i w Lublinie.

Tytuł doktora teologii uzyskali na KUL w Lublinie: ks. Marian C z e n - c z e k z liturgiki i ks. Dariusz T r o j n a r z teologii pastoralnej. Wszystkim wymienionym doktorom, licencjuszom i magistrom należy wyrazić uznanie za wkład w powiększaniu dorobku naukowego diecezji rzeszowskiej.

Podsumowując działalność formacyjną, pastoralną i naukową Instytutu Teologicznego w Rzeszowie w roku akademickim 1996/97 należy wyrazić wdzięczność Bogu za wszelkie dary i łaski a ludziom za zaangażowanie się, wzrost i pogłębianie różnych wymiarów tej pracy.

*Ks. Andrzej Garbarz*